

Beslutningsforslag nr. B 1. Fremsat den 3. oktober 1979 af Poul Schlüter (KF), Grethe Fenger Møller (KF), Ninn-Hansen (KF), Palle Simonsen (KF) og Stetter (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om genskabt orden i dansk økonomi

Folketinget opfordrer regeringen til ufortøvet at fremsætte forslag om:

1. Lønstop i den resterende del af overenskomstperioden.
2. Fire dyrtidsportioner ombyttes med en tilsvarende lettelse af de direkte skatter i form af højere lønmodtagerfradrag.
3. Dagpengeordningen ændres, så de to halvårslige automatiske reguleringer bortfalder, og understøttelsessatsen på 90 nedsættes til 80 pct. efter et års ledighed.
4. Olieprisstigninger indregnes indtil videre ikke i kommende pristal.

Bemærkninger til forslaget

Den konservative folketingsgruppe mener, at der kun er én sikker vej til genvundet balance i dansk økonomi. Vi skal producere og eksportere os ud af vanskelighederne. Vi skal gøre danske varer så konkurrencedygtige, at vi kan sælge tilstrækkelige mængder af dem – både i eksporten og på hjemmemarkedet.

Nogle år med bevidst reallønspolitik i stedet for pengelønspolitik er og bliver betingelsen for en bedre økonomi i det danske samfund. Lønningerne for de fleste danske virksomheder er den dominerende indenlandske omkostningsfaktor.

For vore arbejdspladser er lønningernes nominelle højde afgørende for evnen til at konkurrere med udlandet. For lønmodtagerne er selve pengelønnens højde og stigningstakt underordnet. Det aldeles afgørende er, hvor mange varer der kan købes for en given lønindtægt. Priserne i forhold til lønnen bestemmer den reelle levefod. I forståelsen af dette forhold ligger den eneste nøgle til at komme væk fra landets fortvivlede økonomiske stilling, skabe højere beskæftigelse og produktion og få standset den skamløse og uforsvarlige gældssætning til udlandet.

Det går ikke længere at søge løsninger, der skal hjælpe på lang sigt. Hurtig handling er påkrævet.

En løsning, der er rigtigt udformet, kan forene både lønmodtagernes og virksomhedernes interesse i, at der igen kommer orden i sagerne. Vore forslag ovenfor er udformet, så de er til gavn for både landet, arbejdspladserne og de ansatte.

I det følgende belyses vore forslags virkninger for henholdsvis virksomhederne, lønmodtagerne og de offentlige finanser. Tillige vises virkningerne for beskæftigelsen og betalingsbalancen.

Den mest betydningsfulde effekt af forslagene set samlet vil være, at der allerede i 1982 vil være skabt beskæftigelse for yderligere 75.000 mennesker, der i dag er ledige, og at betalingsbalancen på årsbasis vil være forbedret med 6 milliarder kroner.

Bortfald af lønglidning vil bevirke en reduktion af lønstigningstakten med 3 pct. om året, og bortfald af reguleringen af lønningerne pr. 1. marts

1980 vil betyde en reduktion med ca. 1, 5 pct. Deres om oliepriserne tages ud af pristallet, vil mindst én dyrtidsportion blive sparet. Et bortfald af fire dyrtidsportioner vil betyde en reduktion i lønomkostningerne på ca. 5 pct. Vore forslag vil samlet betyde en særdeles mærkbar opbremsning af inflationen. Den bliver væsentlig mindre end i de fleste andre lande, vi skal konkurrere med, og der vil næppe blive udløst mere end en enkelt dyrtidsportion i hele perioden.

Konkurrenceevnen vil blive forbedret så føleligt, at der kan beregnes en fremgang i beskæftigelsen på 15.000 mennesker i 1980, 40.000 i 1981 og 75.000 i 1982. Vort forslag om opbremsning af stigningstakten i dagpengesatserne skal netop ses i det lys, at de arbejdsløse vil få væsentligt lettere ved at skaffe sig et job – hvis de ønsker det. Prisstabiliteten gør også reguleringer mindre motiverede.

Den samlede virkning af konkurrenceforbedringen på betalingsbalancen er beregnet til 1 milliard kr. i 1980, 4 milliarder kr. i 1981 og 6 milliarder kr. i 1982.

Når bortfaldet af fire dyrtidsportioner skal kompenseres af en skattelettelse, kan denne beregnes til at skulle være på 2.094 kr. Derved vil gennemsnitslønmodtageren få samme indkomst efter skat, som hvis dyrtidsportionerne var kommet til udbetaling. Med samme antal kroner udbetalt vil lønmodtageren dog være klart bedre stillet med det konservative forslag end nu. Kronerne bliver mere værd, fordi man undgår de prisstigninger, som udløsningen af de fire dyrtidsportioner ville have betydet.

Stigningen i de danske forbrugerpriser vil falde betydeligt. Finansministeriet regner med, at for hver 1 pct., pengelønnen falder med, reduceres forbrugerpriserne med 0,3 til 0,4 pct. Danmarks Statistik regner med ca. 0,5 pct. Ombytningen af dyrtidsportioner med en skattelettelse vil betyde uændret løn efter skat. For virksomhederne betyder det imidlertid – som nævnt – 5 pct. lavere lønomkostninger, og det vil således sige, at varepriserne bliver 2 pct. lavere. Det kan også udtryk-

kes som en reallønsfremgang på 2 pct. Til gengæld betyder de øvrige lønforslag, at pengelønnen i løbet af perioden 1979 til 1981 stiger langsommere end uden de foreslåede indgreb. En sammenligning af udviklingen i reallønnen er vanskelig, fordi det ikke vides, i hvilket omfang regeringen, hvis lønningerne stiger som planlagt, vil beslaglægge de nominelle pengelønstigninger i form af højere skatter og afgifter. Det ville kunne berøre reallønnen lige så føleligt – eller mere føleligt – som de konservative forslag.

For en arbejdsløs, der kommer i arbejde, vil der blive tale om en klar reallønsfremgang. Dels fordi lønindkomsten er større end understøttelsen, og dels fordi priserne stiger langsommere end ellers.

Skattelettelsen betyder – alt andet lige – et provenutab på ca. 3,6 milliarder kroner. Men alt andet er ikke lige. De konservative forslag har samlet en stærk positiv nettovirkning for de offentlige finanser. Løn- og dagpengeforslagene giver alle et positivt bidrag til at forbedre de offentlige finanser. Dette skyldes for det første, at det offentlige, som landets største arbejdsgiver, selv sparer almindelige lønreguleringer og dyrtidsportioner. På grund af prisstabiliteten bliver der mindre behov for stigninger i de offentlige pensioner m.v. For det andet vil det offentlige få gavn af de væsentlig lavere prisstigninger på sit vareindkøb. For det tredje vil forslagene medføre en kraftig forbedring af beskæftigelsen. Det betyder sparede milliardbeløb til understøttelse, og det betyder, at der bliver tale om et større indkomstgrundlag, der gøres til

genstand for direkte og indirekte beskatning.

Nettoforbedringen i de offentlige finanser kan beregnes til ca. 2 milliarder kr. i 1980, ca. 7 milliarder kr. i 1981 og ca. 12 til 13 milliarder kr. i 1982.

Bag dette nettotal ligger, at den meget betydelige prisstabilitet vil påvirke de offentlige finanser særdeles føleligt både på indtægts- og på udgiftssiden. På udgiftssiden kan der i 1982 regnes med ca. 30 milliarder kr. i sparet udgift. Heraf vil hovedposterne være omkring 20 milliarder kr. lavere lønninger, dagpenge og øvrige indkomstoverførsler, medens ca. 10 milliarder kr. er lavere udgifter til offentlige investeringer og forbrug. På indtægtssiden vil anti-inflationsvirkningen vise sig i form af et lavere provenu for direkte skatter og afgifter på ca. 17 milliarder kr. Heraf netto-forbedringen på ca. 13 milliarder kr.

Det kan også udtrykkes på den måde, at i netto-forbedringen hidrører ca. 5 milliarder kr. fra forslaget om bortfald af lønglidning og almindelige lønstigninger. Mellem 2½ og 3 milliarder kr. fra ombytningen af fire dyrtidsportioner med den tilsvarende skattelettelse. Mellem 4½ og 5 milliarder kr. vil komme fra de dyrtidsportioner, som *ikke* bliver udløst under den stærkt beherskede inflationstakt, der følger af de samlede forslag. Hertil kommer, at bortfaldet af den automatiske regulering af dagpengesatserne årligt vil spare det offentlige for udgifter i størrelsen ca. 1 milliard kr., og endelig vil nedsættelsen af dagpengesatserne føre til en besparelse på ca. 200 millioner kr.

